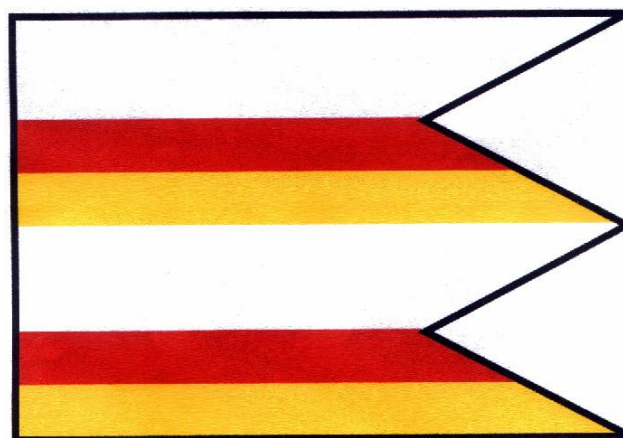

Program

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

L E N K A

Symboly obce

Názov obce : L E N K A	
Okres : Rimavská Sobota	Počet obyvateľov : 192
Kraj : Banskobystrický	tel/fax : 047 / 552 3369
Zmienka o vzniku obce : 1323	email : obec.lenka@post.sk
Zástupca obce : Habovčík Marián	
Rozloha katastra : 609 ha	

Program

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Obce L E N K A

Obsah

1. Cieľ a princíp programu

Cieľ programu
Princíp programu
Základné dokumenty rozvoja
Finančné zabezpečenie rozvoja

2. Obsah a základné pojmy

Požiadavka na obsah programu
Štruktúra dokumentu
Obsah dokumentu
Základné pojmy

3. Pojmy potencionálu obce

Základné údaje územia
Ludské zdroje
Sociálna infraštruktúra
Ekonomika
Technická infraštruktúra
Životné prostredie

4. Analýza problémov SWOT a závery

Silné stránky /rezervy/
Slabé stránky /bariéry/
Príležitosti /možnosti/
Riziká /ohrozenia/
Súhrnná analýza

5. Stratégia a ciele programu

Vymedzenie smeru stratégie obce
Stratégie ciele
Relevantnosť strategických cieľov voči vyšším programovým dokumentom
Štruktúra cieľov

Úvod

Dokument Hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je spracovaný na základe potrieb obce Lenka, ktorá vychádza z plánovania a ďalšej vízie smerovania obce Lenka. Vychádza z nových pohľadov na vzťah územného plánovania a regionálnej politiky, ktoré sa v súčasnosti na konceptuálnej úrovni stále viac zblížujú a v častiach sa prelínajú. Ich spoločný kontext je obsiahnutý v pojme Politika priestorového plánovania, ktorá predstavuje zasahovanie zmien v územnej štruktúre podľa stanovených cieľov.

Proces, ktorý zastrešuje všetky činnosti týkajúce sa priestoru, územia a rozvoja činnosti obce je zložený z územného plánovania / územie / , regionálnej politiky /hospodárska politika/ a sektorovej /funkčná/ politiky. Súčasný stav tohto procesu na úrovni obce Lenka je dokumentovaný v tomto materiály vo forme formulovania stratégie jej rozvoja na stanovené obdobie.

1. Cieľ a princípy programu

1.1. Cieľ programu

Predložený dokument „ Program - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lenka „, formuluje a dokumentuje stratégiu rozvoja tejto obce na obdobie 7 rokov.

- Hlavnou úlohou programu je vytvorenie takej rozvojovej stratégie na lokálnej úrovni obce, ktorá na základe princípu partnerstva v rámci plánovacích a programovacích činností vedie k integrovaniu záujmov, zámerov a zdrojov, všetkých ktorí na danom území žijú, alebo vyvíjajú akúkoľvek činnosť.
- Stratégia programu rozvoja je vyjadrená globálnymi /strategickými cieľmi/, ktoré sú rozpracované do špecifických cieľov tak, aby sa program stal hlavným nástrojom pre činnosti usmerňovania a koordinácie konkrétnych projektov rozvoja pre zabezpečenie týchto cieľov.
- Je spracovaný na základe legislatívneho rámca stanovený zákonom č. 503/2001 o podpore regionálneho rozvoja, ktorý stanovuje vypracovať, schvaľovať, riadiť a pravidelne vyhodnocovať plnenie programu rozvoja obce.
- Po verejnom odsúhlasení tohto dokumentu je program hlavným strategickým plánovacím dokumentom obce Lenka a slúži tiež ako podklad pre žiadosti o podporu na jej rozvoj z fondov EU a iných zdrojov.

1.2. Princíp programu

Program hospodárskeho – sociálneho rozvoja obce má byť základným dokumentom rozvoja

Obce založenom na prístupe zdola – hore, princípe partnerstva a v súlade s citovaným zákonom podľa ktorého obec :

- spracúva, schvaľuje, riadi a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu obce
- poskytuje súčinnosť príprave a realizácii programu VÚC v území regiónu

- poskytuje súčinnosť pre prípravu regionálnych operačných programov
- spolupracuje pri zabezpečovaní rozvojových spoločných zámerov viac obcí
- zriaďuje s inými obcami združenie obcí k ekonom.- sociál. Rozvoju obce a VÚC
- spracováva stanovisko k programom regionálneho rozvoja

Jednou z hlavných požiadaviek na program obce je, aby bol relevantný voči stratégii rozvoja celého regiónu formulovanej vo vyšších programových dokumentoch. V tomto prípade predložený dokument je spracovaný predovšetkým v súlade so zameraním na :

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja BSK /Banskobystrického samosprávneho kraja/, úroveň NUTS III

1.3. Základné dokumenty rozvoja

Program obce vo svojich špecifických cieľoch sleduje aj ciele rozvoja, ktoré sú formulované vo vyšších plánovacích dokumentoch, ktorými sú: X

- národný rozvojový program SR /NDP, úroveň NUTS I
- operačný program základná infraštruktúra /OP ZI/
- tri sektorové operačné programy, ako podpora rozvoja regiónov /SOP: priemysel a služby, ľudské zdroje, poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka/

Národný rozvojový plán /NDP/
 Základná infraštruktúra /ZI/
 Sektorový operačný program /SOP 3x/
 Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja VÚC
 Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Program môže byť podkladom pre spracovanie na úrovni , alebo pri združení viac obcí ako program rozvoja mikroregiónu. V súčasnosti je obec Lenka svojimi aktivitami napojená na „ Mikroregión pri Slanej „.

1.4 Finančné zabezpečenie

na podporu regionálneho rozvoja možno využiť prostriedky:

- verejných zdrojov: z rozpočtu štátu, VÚC, obcí a štátnych fondov
- súkromných zdrojov fyzických a právnických osôb
- úvery a príspevky medzinárodných organizácií

doplňkovým zdrojom sú:

- prostriedky z fondov EU

príjemcovia môžu byť:

- podnikateľské subjekty, obce a nimi založené právnické osoby, združenia obcí
- neziskové organizácie, ktoré predložia projekt v súlade s programami rozvoja
- financovanie z verejných zdrojov a fondov EU je stanovená predpismi

2. Obsah a základné pojmy

2.1. Požiadavka na obsah programu

Obsah programu vychádza zo zákonom stanovených požiadaviek na tento typ dokumentu. Jeho základným požadovaným obsahom sú tieto časti:

- analýza ekonomického a sociálneho rozvoja obce
- stratégia, hlavné smery vývoja a stanovenie cieľov
- priority a úlohy v rozvoji technickej a sociálnej infraštruktúry, životného prostredia, vzdelávanie, kultúre a ďalších oblastiach
- návrh finančného a administratívneho zabezpečenia programu

- Pre prvú časť dokument zahrňuje popis potenciálu rozvoja v relevantných oblastiach, ktoré sú špecifické pre obec Lenka. Na základe popisu potencionálu je vykonaná podrobná analýza a jej zhrnutie.

- Z pohľadu špecifik a ich analýz je formulovaná stratégia rozvoja obce formou strategických, špecifických cieľov a výberu priorít, ktoré sú porovnávané s politikou rozvoja vo vyšších plánovacích dokumentoch (NDP,SOP,OP a VÚC) X

- Jednu z nosných častí dokumentu tvorí podrobný popis jednotlivých špecifických cieľov do úrovne opatrení a úloh na ich zabezpečenie. Završením je vyhľadávanie a príprava vhodných projektov, ktoré vychádzajú z týchto cieľov.

- Finančný plán a organizačné zabezpečenie rešpektuje podmienky obce pre realizáciu a hodnotenie úspešnosti stratégie formou jednotlivých projektov rozvoja. Rieši tiež postup pre verejné prejednanie a odsúhlasenie programu.

2.2. Štruktúra dokumentu

Dokument je zložený v podstate z troch hlavných blokov:

- analytická časť
- strategická časť
- manažment

Z hľadiska spracovania dokumentácie programu je prvým analytický blok, ktorý zahrňuje popis potencionálu obce, jeho analýzu a záverečné zhrnutie metódou SWOT. Je základom pre formulovanie reálnych cieľov.

Z hľadiska štruktúry je najdôležitejší druhý blok zostavený s ohľadom na dôležitosť a cieľ programového dokumentu, ktorým je stratégia. Tá určuje smerovanie a konkrétne zámery pre riešenie problémov rozvoja obce Lenka na stanovené obdobie.

Posledný blok obsahuje plán programu, jeho zabezpečenie a riadenie realizácie jednotlivých cieľov formou projektov.

2.3. Obsah dokumentu

Programový dokument v štruktúre kapitol má tento podrobnejší obsah

a) analytická časť

Potenciál rozvoja (popis stavu)

- Zahrňuje popis všeobecných charakteristík obce Lenka z hľadiska jej postavenia v území regiónu, jej prírodných podmienok, štruktúry obyvateľstva a osídlenia, ekonomiky, technickej a sociálnej infraštruktúry a ďalších údajov s dôrazom na jej špecifiká. Vzhľadom k tomu, že neexistuje územno-plánovacia dokumentácia (Územný plán) základom podkladov boli spracované dotazníky rozvoja obce, katastrálna mapa, existujúce plánovacie podklady a hlavne konzultácie s predstaviteľmi samosprávy obce.

Analýza a jej závery (SWOT)

- Cieľom predchádzajúcej časti programu je zhromaždiť a skompletizovať rôzne štatistické údaje, analyzovať územno-plánovacie podklady a ostatné plány a dokumenty územnej politiky obce tak, aby bolo možné získať prehľad o možnostiach smerov rozvoja. Vlastná analýza umožnila po ich zhodnotení vymedziť rámec možností a obmedzení pre ciele programu. Podporou pre tieto činnosti boli špeciálne pripravené dotazníky, ktoré v súčinnosti so zastupiteľstvom boli spracované pre popis kvantitatívnych a kvalitatívnych charakteristík obce Lenka.

b) strategická časť

Stratégia (smerovanie a ciele)

- Základom dokumentu sú kapitoly v ktorých je formulovaná stratégia rozvoja obce vyjadrená strategickými cieľmi, ktoré sú podrobnejšie definované ich špecifickými cieľmi. Stratégia je podporená porovnaním relevantnosti k vyšším programovým dokumentom, výberom priorít rozvoja a špecifikáciou opatrení alebo až úloh na ich zabezpečenie. Je spracovaná na základe analytickej časti a je záverov vo forme SWOT, ktoré boli odsúhlasené predstaviteľmi obce. Zavŕšením je vyhľadávanie a príprava vhodných projektov, ktoré vychádzajú z cieľov a ktoré riešia problémy obce s ohľadom na zabezpečenie finančných zdrojov, ako využiť súčasný majetok, zosúladiť záujmov a vytváranie partnerských vzťahov.

Zabezpečenie (finančné, organizačné)

- Druhá časť strategickej časti je plán ďalšieho postupu, ktorý obsahuje finančný plán a organizačné zabezpečenie stratégie. Okrem rámcových časovo rozlíšených finančných nákladov, predpokladaných možnostiach zdrojov, spôsob ich zabezpečenia a postupu realizácie je ďalšou požiadavkou na program stanovenia pravidiel a zásad pre sledovanie, kontrolu a hodnotenie priebehu a výsledkov realizácie programu prostredníctvom projektov. Konečným aktom programu je jeho verejné prejednanie a odsúhlasenie samosprávnym orgánom.

2.4. Základné pojmy

Trvalo udržateľný rozvoj

Je podmienkou rozvoja, ktorý obmedzuje výnosy požiadavkou trvalého zachovania rozsahu služieb a kvality zdrojov v danom území. Pre neobnoviteľné zdroje berie v úvahu neustálu potrebu nahradzovania zdrojov. Pre obnoviteľné zdroje je to miera využívania do limitu regeneračnej schopnosti.

Strategický cieľ

Predstavuje víziu, pohľad do budúcnosti, ktorý chceme dosiahnuť v danom území v najbližších 7 rokoch. Predstava života obyvateľov obce / mikroregiónu a životných podmienok v časovom horizonte na koniec ktorého sme schopní reálne dospieť. Vízia je ekvivalentom pojmu strategický, globálny cieľ, hlavný strategický cieľ.

Priorita

Všeobecne predstavuje prednosť pred niečím, prednostný význam alebo právo, dôležitosť a prvenstvo v poradí. Pre tvorbu programov je pojem možné využiť pre stanovenie poradia dôležitosti riešenia jednotlivých problémov zo zoznamu problémov. Poradie potom určuje preferované problémy máme riešiť v projektoch.

Špecifické ciele

Odvedený od strategického cieľa s nadväznosťou na prioritu. Špecifický cieľ má byť merateľný. Má mieru, ktorej hodnoty vyjadrujeme pomocou merateľných jednotiek (počet obyvateľov, bytov, pracovné miesta, km, m², Sk a pod.) Ciele, ktoré chceme dosiahnuť v danom čase a danom priestore obce alebo regiónu sú stanovené hodnotami týchto mier.

Opatrenia

Prostriedok, ktorým po určitú dobu zabezpečujeme príslušnú prioritu. Ako súbor podmienok pre riešenie projektov a finančných podporných opatrení k jednému cieľu. V programoch predstavuje konkretizáciu cieľov priority (napr. definíciu činnosti, ktoré program podporuje, kritéria pre výber projektov a ich sledovanie, kritéria pre žiadateľov podpory, pravidlá financovania).

Činnosť

V rámci programov a projektov je chápaný ako vecne, časovo, finančne, organizačne alebo inak vymedzený samostatný prvok, zahrňujúci skupinu krokov alebo podrobnejšie úloh vykonávaných v procese programu/projektu so svojimi hmotnými alebo nehmotnými vstupmi a výstupmi (výsledkami).

3. Popis potencionálu obce

Popis potencionálu obce je vykonaný v prehľadnej štruktúre, ktorá sleduje rámec obsahu problémových oblastí spracovaných v jednotlivých dotazníkoch obce.

Popis obsahu jednotlivých charakteristík (z hľadiska väzieb a postavenia územia v regióne, jej prírodných podmienok, štruktúra obyvateľstva, osídlenia, ekonomiky, technickej a sociálnej infraštruktúry a ďalších údajov) bol naplňovaný na základe štatistických údajov, existujúcich plánovacích podkladov ako aj iných materiálov a predovšetkým konzultácií s jednotlivými predstaviteľmi samosprávy obce.

Popis potencionálu je zameraný na tieto hlavné oblasti:

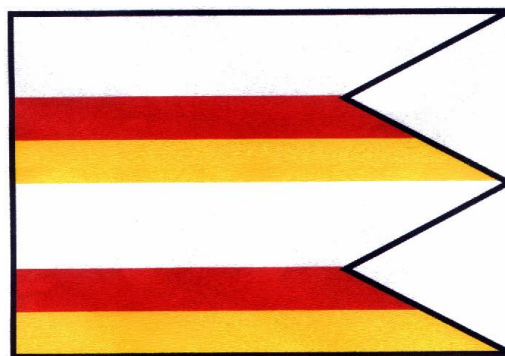
- a) Základné údaje územia
- b) Ľudské zdroje
- c) Sociálna infraštruktúra
- d) Technická infraštruktúra
- e) Životné prostredie

Každá časť je doplnená tabuľkou zhrňujúcou základné charakteristiky per príslušnú problémovú oblasť.

Základné symboly obce

Erb

Vlajka

3.1. Základné údaje územia

Obec

Celkovú situáciu lokalizácie obce Lenka v širšom územnom kontexte zobrazuje predložený výrez mapy. Obec leží vo východnej časti Rimavskej kotliny. Prvá písomná zmienka o obci sa zachovala z roku 1323 a to v podobe „ zem Nenke „. Pôvodní obyvatelia patrili pod správu kráľovského hradu Gemer. Pôvodní obyvatelia koncom 13. storočia boli niektorý povýšený medzi tzv. kráľovských služobníkov, tým sa stali príslušníkmi nižšej šľachty. Následne si začali písať prídomek „ z Lenky„. Z hľadiska hospodárstva mala obec vždy prevažne roľnícky charakter, no zároveň sa v nej udržiavalo pomerne silné zemianske povedomie. Aj v súčasnosti kataster obce tvorí prevažne poľnohospodárska pôda, s malou rozlohou lesa. Osídlenie sa vyznačuje hustou zástavbou pozdĺž komunikácie ako aj zastavanými časťami mimo hlavných a vedľajších ciest.

Väzby

Hlavné väzba určuje blízkosť mesta Tornaľa (6 km) a Rimavská Sobota (28 km). Pomerne blízko (cca 11 km) je medzinárodná hranica s Maďarskom. Ďalšiu významnú väzbu tvorí (síce mimo obce, ale dôležitá) cestná komunikácia I/50- R2, ktorá je súčasťou nadregionálnej rozvojovej sídelnej a komunikačnej osi v priestore Zvolen - Rimavská Sobota -Rožňava- Košice- Michalovce s nadväznosťou na Ukrajinu. Tieto väzby územia v širších súvislostiach vytvárajú základné predpoklady a podmienky v ďalšom rozvoji obce.

Oblasti

Kataster obce zahŕňa zväčša poľnohospodársku pôdu z malou časťou lesného porastu.

Sídelnú časť je možno rozložiť do troch častí, osídlenú časť /zastavané územie obce /, hospodársky dvor v južnej časti obce a záhrada Kaštieľa situovaná v strede obce.

Les tvorí celkovo 7 ha a leží vo východnej časti obce. Nad obcou sa vypína kostol reformovanej cirkvi. Pre rozvojové zámery obce je dostatok voľných plôch.

Infraštruktúra

Obec je napojená na verejný vodovod, elektrinu v dobrom funkčnom stave. Obec nemá kanalizáciu ani čističku odpadových vôd. Okolo obce sa nenachádzajú regionálne koridory technickej infraštruktúry. Výhodou je dostatok spojení autobusovou dopravou

(6 krát denne) a blízkosť železničnej stanice (3spoje). Rozvoj obce možno očakávať v súvislosti s výstavbou rýchlostnej komunikácie R2.

Dokumentácia

Obec nemá spracovanú žiadnu územno-plánovaciu dokumentáciu. K dispozícii sú len mapy katastrálna mapa, údaje o objektoch a inžinierskych sietí. Z plánovaných úloh má spracovanú projektovú dokumentáciu pre výstavbu spoločenskej miestnosti.

Charakteristika územia

Pôdny fond (ha)	Rozloha katastra : 609 ha		
	Poľnohospodárska pôda : ha		
	Orná (ha): 507	Trvalé trávnaté porasty : 49	Záhrady : 12,5
	Lesy : 7,7	Zastavané plochy : 25,7	Vodná plocha : 5
	Ostatná plocha : 2,1		

3.2 Ľudské zdroje

Obyvateľstvo

Celkový počet trvalo žijúcich obyvateľov v súčasnosti je 192. Prírastok za posledných 10 rokov je 19 narodených osôb. Prognózou do ďalších rokov je stabilizácia s miernym nárastom obyvateľova nakoľko v obci je veľa mladých vo veku od 15 do 30 rokov, ktorý majú vytvorené podmienky ohľadne bývania. Obyvateľstvo je prevažne maďarskej národnosti 60%, slovenskej národnosti je 40%, rómske obyvateľstvo v obci nemáme. Vzťahy národnostných skupín sú dobré.

Bývanie

Obyvatelia bývajú v rodinných domoch. Celkový počet domov je 88, z toho je neobývaných 10. Za posledných 10 rokov nebol postavený ani jeden rodinný dom. Väčšinou sú to len prístavby, rekonštrukcie a modernizácie súčasných domov. V súčasnosti nie je záujem o výstavbu domov 2 sú rozostavané. Táto oblasť nie je v centre pozornosti stratégie obce. Stav rodinných domov je dobrý. Výstavba rodinných domov bol najintenzívnejšia koncom 80 a začiatkom 90 rokov.

Zamestnanie

Nezamestnanosť obce dosahuje v súčasnosti 11%. Obec sa vyznačovala nízkou nezamestnanosťou, ale zrušením závodu OZETA NEO v Tornali výrazne stúpla nezamestnanosť.

Nezamestnanosť v obci však bude mať klesajúcu tendenciu nakoľko obyvatelia sú ochotný si aktívne hľadať prácu. Väčšina obyvateľov pracuje v priemysle (22%), službách pracuje (15%), poľnohospodárstve (4%) obyvateľov. Priaznivá situácia je vo vekovej štruktúre, ktorú tvorí (17% predproduktívny, 60% produktívny, 23% poproduktívny). Existuje tu síce ešte voľná pracovná sila, ale neexistuje v blízkosti dopyt po práci.

Vzdelanie

Kvalifikačná štruktúra je dobrá. Nie vždy však vyhovuje súčasným potrebám. Absolventi sa snažia zamestnať aj mimo svojho zamerania. V súčasnosti obec nemá výrazne aktívne skupiny obyvateľov pre rozvoj obce. V súčasnosti ich aktivizuje starosta, ktorý sa snaží motivovať a vytvárať podmienky na vlastnú realizáciu. V nadväznosti na vytváranie mikroregiónu pri Slanej je vhodnou podmienkou pre rozvoj vzdelávacích aktivít jeho obyvateľov.

Charakteristika ľudských zdrojov

Obyvateľstvo (počet)	Trvalo žijúcich : 192	Muži : 88	Ženy : 104
	Národnosť slovenská : 77	Maďarská : 115	Rómska : 0
	Vierovyznanie : Ríms-katol. 41	Gréck-katol. 3	Evanjel.a.v. 72
	Reformovaná : 71	Ostatné : 5	
aktívne a neaktívne	Nezamestnanosť : 16 %		
	Vek, predproduktívny : 17%	Produktívny : 60%	Poproduktívny : 23%
Obyvateľstvo (V %)			
Bývanie (počet)	Domov celkom : 88	Neobývaných : 10	
	Počet bytov : 0	Záujem o byty : 0	Sociálne : 0
	Počet záhradkárskych chát : 7	Schátrané domy: 1	

3.3. Sociálna infraštruktúra

Služby

Obec má obchodnú a obslužnú vybavenosť na úrovni primeranej jej veľkosti. Zastúpená je tu predajňa potravín – rozličný tovar a pohostinstvo. Obchodná sieť a služby v súčasnosti postačujú.

Chýbajúce služby obyvateľstvo využíva v neďalekom meste Tornaľa. Výrazný rozvoj v tejto oblasti sa nepredpokladá. Pri rozvoji cestovného ruchu v rámci aktivít mikroregiónu je potrebné uvažovať o modernizácii súčasnej štruktúry ako aj rozšírením služieb.

Zdravotníctvo

Základnú zdravotnú starostlivosť poskytuje mesto Tornaľa vzdialené 5 km a nemocnica v Rimavskej Soboty vzdialenej 30 km. Snahou obce je zriadiť služby obvodného lekára aspoň v rámci vymedzených ordinačných hodín.

Školstvo

Základné školstvo, ani materské školstvo v obci nie sú zastúpené. Najbližšia základná škola a materská škola sú v meste Tornaľa vzdialené 5 km. Vzhľadom na veľkosť obce sa väčší rozvoj v tejto oblasti nepredpokladá.

Kultúra

V budove obecného úradu bývalej materskej škôlky sú dve zasadacie miestnosti. V týchto priestoroch sa konajú spoločenské podujatia. Obci veľmi chýba kultúrny dom, do budúcnosti sa plánuje s prístavbou a prestavbou obecného úradu, kde by sa vytvorili lepšie podmienky na organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí. V obci je zriadená klubovňa pre mladých. Kostol, cintorín a Kaštieľ, ktorý je v súčasnosti uzavretý. Obci chýba dom smútku z jeho výstavbou sa zatiaľ ani nepočíta

nakoľko obec je malá a nemá toľko finančných prostriedkov, aby si postavila z vlastných zdrojov. Cieľom je tiež zriadiť klub dôchodcov a trocha rozšíriť aktivitu obyvateľstva v rôznych záujmových oblastiach.

V obci pracuje aktívne dobrovoľný hasičský zbor, ktorý financuje obec. Do budúcnosti je v pláne zriadiť obecný dom z múzeom o histórii obce. Plánuje sa s vybudovaním viacúčelového ihriska v obecnom parku.

Ostatné

Obec okrem ihriska nemá žiadne športové zariadenie. Má funkčnú požiarne zbrojnicu s výbavou (75 dobrovoľníkmi v dobrej aktivite). Obec vlastní požiarne vozidlo AVIA.

Výhodou obce je priaznivá situácia v oblasti kriminality. V ďalšom rozvoji obec plánuje dokončenie stredu obce so spomínaným vybavením, výstavbou spoločenskej miestnosti.

Charakteristika sociálnej infraštruktúry

Obchod, služby	Predajne : 1	Sortiment :potraviny	Pohostinstvo : 1
Zdravotníctvo	Zdravotné stredisko / lekár : nie		
	Iné zdravotné a sociálne služby : nie		
Kultúra, školy, šport	Materská škola : nie	Základná škola : nie	Stredná škola : nie
	Kostol, cintorín	Spoločens. Miestnosť	Klubovňa mladých
	Športové kluby : nie	Futbalové ihrisko : áno	
	Poľovníctvo : Slovenský poľovnícky zväz Tornaľa		
Ostatné	Požiarne zbrojnica, požiarne vozidlo AVIA		
	Barokový kaštieľ, záhradkárska osada		

3.4. Ekonomika

Podnikanie

Podnikateľská činnosť je charakterizovaná celkom 17 živnostníkmi. Zaoberajúcimi sa 2 výrobou cestovín (výrobňa) a 1 pohostinské služby, 1 predajňa potravín (rozličný tovar), 2 tesárske a stavbárske práce, 7 stavbárske práce, 1 poľnohospodárstvo SHR, 1 stolárstvo a parketárstvo, 1 konateľ v s r.o., 1 kvetinárstvo. Celková ekonomická situácia nie je priaznivá. Spolupráca s podnikateľmi je dobrá.

Priemysel

V oblasti priemyslu podniká jeden subjekt zaoberajúci sa výrobou cestovín. Prevádzka je malá a zamestnáva 2 zamestnancov. V území obce sa nenachádzajú nerastné suroviny, ktoré by podporili rozvoj. Priemysel v podstate nemá potrebné zázemie v obci ani do budúcnosti.

Ostatná činnosť

V poľnohospodárstve je zamestnaných málo ľudí. Zameranie je prevažne orientované na pestovanie obilovín. Celkovú situáciu v oblasti poľnohospodárstva možno charakterizovať ako úpadok. Do programu obce je však vhodné zahrnúť podporu tradičného poľnohospodárstva s väzbou na aktivity mikroregiónu pri Slanej v oblasti agroturistiky.

Podnikateľské subjekty	Celkový počet : 17		
	Živnostníci : 15	S r.o. : 1	SHR : 1
Priemysel	Výroba (druh) : výroba cestovín		
	Remeselná výroba : tesárske a stavbárske práce		
Hospodárska činnosť	Poľnohospodárstvo (druh) : pestovanie obilovín		
	Lesné hospodárstvo : čiasťočné v malej miere		

3.5 Technická infraštruktúra

Doprava

Obec má dopravné napojenie (6km vzdialenú) na nadradenú cestnú sieť I/50 (Košice-Rožňava - Zvolen), ktorá v zámeroch SR nadobúda nadregionálny význam v súvislosti. S budovaním rýchlostnej komunikácie R2 (na napojenie s Bratislavou a Ukrajinou).

Súčasne pre obec je priaznivá situácia spojenia s Maďarskom s väzbou na prechod. Obec má zrekonštruované obecné cesty a vytvorené parkovacie plochy v obci.

Voda

Vodovodná sieť s pitnou vodou v dĺžke 1 500m so 87% napojením je v dobrom stave. Jej výstavba sa realizovala v rokoch 1988 až 1990. Obcou preteká malý potok na zachytávanie dažďovej vody.

Siete

Elektrické rozvody (s trafostanicou) sú vedené vzdušne. Je v súčasnosti kapacitne na hranici možností. Obec žiadala o vybudovanie ešte jednej trafostanice, aby sa čím viac občanov mohlo napojiť na elektrické vykurovanie v súčasnosti napojenie je obmedzované práve vďaka preťaženej trafostanici. Stav verejného osvetlenia je dobrý nakoľko sa v roku 2004 rekonštruoval výmenou za úsporné svietidlá. V obci neexistuje kanalizačná sieť. Táto problematika s väzbou na čističku odpadových vôd je hlavne do pozornosti pre nadregionálny program nakoľko investície do týchto sú finančne náročné. Rozvod plynu v obci tiež neexistuje neplánuje sa ani jeho výstavba nakoľko záujem je malý z rastúcimi sa nákladmi na prevádzku.

Ostatné

Komunikačné telefónne do obce sú vedené vzduchom a v obci sú rozvody vedené káblom. V obci je registrovaných 25 liniek. Vedenie miestneho rozhlasu je v dobrom stave nakoľko sa v roku 2003 rekonštruoval. V obci je zavedený od roku 2006 internet v súčasnosti je napojených 15 domácností. Tiež je možnosť využitia aj iného pripojenia na internet a to cez Orange nakoľko sa v roku 2005 postavil zosilovač.

Charakteristika technickej infraštruktúry

Doprava	Cesty : miestne	Spoje : SAD	Železnice : áno
Voda	Potok : obecný	Vodovod : 100%	Stav : dobrý
	Kanalizácia : nie je	Čistička : nie je	Iné : žumpy a septiky
Teplo, Plyn Elektrina	Vykurovanie : tuhé Palivo, elektrina	Rozvod plynu : Nie je	Teplá voda : nie je
	Rozvod tepla : nie je	Elektrick. Vedenie : vzdušné	Verejné osve. : dobré
Telekomunikácie Iné	Telefónny rozvod : Nevyhovujúci	Miestny rozhlas : Funkčný dobrý	Káblová televízia : nie je
	Pripojenie na internet Vyhovujúci		

3.6. Životné prostredie

Prostredie

Z hľadiska životného prostredia možno obec charakterizovať, že má uspokojujúci stav. Územie nenarušujú žiadne lokálne zdroje znečistenia (priemysel, poľnohospodárska výroba). Nie je vzdialená ďaleko od mesta, ale predsa má charakter tichej dedinskej obce. Dobré sú podmienky v oblasti hluku, pôdy, vody a ovzdušia. Prostredie poskytuje možnosti pre rozvoj agroturistiky založenom na tradičnom poľnohospodárstve.

Odpad

Obec nemá na svojom území riadenú skládku tuhého odpadu. Odpad je zabezpečený odvozom (30 km vzdialenej skládke TKO v Brzotíne) uložením na skládku. Obec vykonáva separovaný zber odpadu, ktorý realizuje v spolupráci s firmou Brantner spol. s r.o. so sídlom v Rimavskej Sobote. Obec separuje (plast, textil, sklo, nebezpečný odpad, elektronický šrot, pneumatiky, akumulátory). Obec aktívne spolupracuje s občanmi pri návykoch na separáciu odpadu stálym pripomínaním dôležitosti obnovy a recyklácie odpadu. Týmto by sme chceli znižovať netriedený odpad. V dlhodobom pláne obce je vybudovanie obecnej kompostárne a zberného dvora.

Ochrana

Obec má chránené územia v oblasti podzemnej vody (podzemných prameňov). Ale vo všeobecnosti nemáme chránené územia, ktoré by zabraňovali výstavbe.

Hodnoty

V obci sa nachádza jeden objekt zapísaný v zozname kultúrnych pamiatok. Je to barokový Kaštieľ z 18. storočia. Je situovaný v strede obce. Kaštieľ sa v súčasnosti rekonštruje.

Charakteristika životného prostredia

Odpad	Odvoz: 30 km	Likvidácia : skládka	Separov. zber : áno
	Divoké skládky : nie		
Znečistenie	Zdroje : vzdialené	Voda : potok, vypúšťanie odpadu	
	Ovzdušie : dobré	Pôda : nie	Hlučnosť : nie
Chránené územia pásma	Biocentrá : nie		
	Siete : voda, elektrina		Rieka : obecný potok
Kultúrne hodnoty	Kultúrne pamiatky : kostol, kaštieľ a sýpka		

4. Analýza problémov

Vychádza zo stavu a potenciálu obce popísaný v predchádzajúcej kapitole. V úvodnej časti je spracovaná stručná analýza jednotlivých oblastí na základe popisu charakteristík súčasného stavu s ohľadom na identifikáciu a analýzu problémov a ich prípadným zdôvodnením. Analýza a jej zhrnutie je spracovaná v štandardnej štruktúre metódy SWOT.

Univerzálna analytická metóda SWOT slúži pre jednotnú identifikáciu a formalizáciu výsledkov analýz so zameraním na rýchly prehľad o dobrých a zlých stránkach obce, možnosti zlepšenia, predpokladov a rizík rozvoja. V ďalšom kroku umožňuje formalizovať vízie (strategické ciele), vybrať a určiť priority. Metóda je používaná v programoch a projektoch rozvoja s väzbou na fondy EU.

V prípade ďalšieho upresnenia Programu obce Lenka jej štruktúru možno použiť tiež pre podrobný rozbor vybranej oblasti, strategický cieľ, alebo na opatrenie z vyššieho programu, alebo koncepcie vo všetkých hlavných súvislostiach, ktoré sú popísané v úvodnej analýze a ktoré sú predmetom posudzovania z hľadiska riešenia ďalšieho rozvoja obce.

Analytická časť je popísaná v tejto štruktúre a obsahu:

- a) z hľadiska štruktúry sleduje rámec metódy SWOT podľa ktorej sú popísané:
 - silné stránky (určujú potenciál obce)
 - slabé stránky (určujú možnosti zlepšenia)
 - príležitosti (určujú vhodnosť využitia potenciálu, ciele)
 - riziká (určujú limity pre realizáciu)

- b) z hľadiska obsahu sú na základe popisu jednotlivých charakteristík potenciálu sledované (tam, kde je to vhodné) tieto problémové časti:
 - územie
 - ľudské zdroje
 - sociálna infraštruktúra
 - ekonomika
 - technická infraštruktúra
 - životné prostredie

- c) zhrnutie analýz je spracované v štandardnej štruktúre SWOT.

4.1. Silné stránky (daný potenciál)

Územie

Obec Lenka je sídlo s tradičným poľnohospodárskym charakterom územia s pomerne suchým prostredím a dobrým životným prostredím.

Územie vo svojich väzbách k susedným obciam s podobným charakterom zamerania na tradičné poľnohospodárstvo, blízkosť hraníc a ľahkého spojenia s Maďarskom ako aj plánované dopravné spojenie rýchlostnou komunikáciou (R2) sú územné dispozície, ktoré predstavujú dobrý potenciál a priaznivé predpoklady pre rozvoj.

Ľudské zdroje

Celkovo je možnosť charakterizovať priaznivú štruktúru obyvateľstva predovšetkým z hľadiska zamerania rozvoja na tradičné poľnohospodárstvo a služby ako aj zloženia obyvateľov produktívneho veku (55%) a predproduktívny (19%) veku.

Sociálna infraštruktúra

Z hľadiska občianskej vybavenosti vo vzťahu k veľkosti obce predstavuje súčasný štandard. Nemá výrazné silné stránky. V rámci stratégie je však snaha obce zvýšiť kvalitu života v rôznych oblastiach (oprava bývalej budovy materskej školy, vybudovanie obecného parku, zriadenie klubu dôchodcov a obecného domu).

Ekonomika

Vzhľadom na charakter obce a jeho okolia v tejto oblasti silnou stránkou obce nie je priemysel, ale tradičné poľnohospodárstvo s ohľadom na nové štandardy trhu, ktorým sú

zdravé potraviny. S väzbou na zámer rozvoja agroturistiky v mikroregióne „ pri Slanej „, obec má dostatok voľných plôch a dobré životné prostredie. Silnou stránkou sú ľudské zdroje s tradičným pestovaním plodín.

Technická infraštruktúra

V tejto oblasti je silnou stránkou predovšetkým to, že prebehla a prebieha výstavba dopravnej komunikácie R2, ktorý bude mať vplyv na prístupnosť do obce. Základné siete v obci je zavedený vodovodu, elektrické vzdušné vedenie.

Životné prostredie

V súlade s dobrým stavom znečistenia, bez hlučným prostredím, zlepšením priestranstiev v obci a jej okolí sa môže obec stať atraktívnou pre rozvojovú oblasť agroturistiky a zvýšiť kvalitu života je obyvateľov.

4.2. Slabé stránky (možnosti zlepšenia)

Územie

Slabou stránkou územia obce je , že leží mimo rámec nadregionálneho záujmu. Je poznamenaná predchádzajúcimi zámermi rozvoja a súčasnými záujmami trhu. Tento deficit je možno v súčasnosti nahradiť zapojením sa do mikroregionálnej spolupráce založenej na dynamike aktivít rozvoja. Zatiaľ takéto ciele mikroregionálnej spolupráce založenej na dynamike aktivít rozvoja. Zatiaľ takéto cieľ mikroregiónu „ pri Slanej „ neboli definované.

Ľudské zdroje

Aj keď v oblasti demografickej štruktúry a sociálneho zloženia je v súčasnosti stav primeraný podmienkam v SR, trend nie je priaznivý. Na priemernej úrovni je aktívna politika zamestnanosti. Dlhodobo nezamestnaných je v obci asi 3% obyvateľov. Nezamestnanosť je kolísavá vzhľadom na sezónne práce v poľnohospodárstve. Väčšina obyvateľov sa prispôsobila trhu a podmienkam hľadania si zamestnania. Občania dochádzajú za prácou aj do vzdialenejších oblastí.

Sociálna infraštruktúra

Z jednotlivých oblastí (zdravotníctvo, sociálna starostlivosť, kultúra a osвета, telovýchova, šport, obchod a služby) obec zaostáva predovšetkým v sociálnej a zdravotnej starostlivosti. Kultúra a osвета je celkovo na dobre úrovni. Významné je zvýšenie predovšetkým v osвете, ktoré ovplyvňujú sociálne vzťahy a rozvoj ďalších aktivít obyvateľov.

Ekonomika

Je najslabšou oblasťou. Existujúce podnikateľské subjekty neprinášajú väčšiu pridanú hodnotu a nezvyšujú zamestnanosť. Väčšinou sú to malý živnostníci. Ak majú byť plnené

ciele programu zlepšenia stavu, vyžaduje si to zlepšenie predovšetkým poľnohospodárskej a enviromentálnej výroby. Obec nemá žiadne nerastné suroviny. Slabinou je aj malý záujem obyvateľstva o podnikanie.

Technická infraštruktúra

Hlavným problémom v tejto oblasti je chýbajúca kanalizácia a nadväzne čistička odpadových vôd. Jej riešenie je podmienkou aj pre širšie zámery v rámci mikroregiónu „ pri Slanej „. Zlepšenie vyžadujú všetky druhy cestnej komunikácie (chodníky, cesty), telefónne vedenie.

Životné prostredie

Problém osobitnej ochrany nevyžaduje žiadna oblasť (ovzdušie, voda, hluk, prašnosť, kontaminácia pôdy). Zlepšenie vyžaduje ochrana potoka pred povodňami.

4.3. Príležitosti (šance využitia potencionálu)

Dané podmienky územia (tradičné enviromentálne poľnohospodárstvo, vhodné životné prostredie, možnosti spolupráce so susednými obcami a cezhraničnej spolupráce, vhodné cestné spojenie na komunikáciu R2 a s Maďarskom) vytvárajú dobré predpoklady pre stratégiu rozvoja územia predovšetkým s väzbou na rozvoj mikroregiónu „ pri Slanej „. Je tu príležitosť využiť dostatok použiteľných plôch, zlepšiť základnú infraštruktúru a vytvárať podmienky pre podnikateľov.

Ľudské zdroje

Využiť všetky voľné pracovné sily s primeranou kvalifikáciou.

Sociálna infraštruktúra

Obchodno-obslužnú zladíť so zámermi mikroregiónu v oblasti agroturistiky a postupne upravovať a rozširovať okruh služieb. Pre účely ordinácie obvodného lekára zabezpečiť priestory, pre oblasť kultúry prístavba spoločenskej miestnosti a rekonštrukcia budov.

Ekonomika

Príležitostne vytvárajú možnosti výroby zdravých potravín s väzbou na agroturistiku a následný rozvoj služieb. Na základe podpory podnikateľov, partnerských vzťahov mikroregiónu je možno využiť štrukturálne fondy EU. Týka sa to hlavne výroby poľnohospodárskych produktov s väzbou na rozvoj malého a stredného podnikania (napr. podpora pre vybudovanie zariadení pre agroturistiku). Voľné ľudské zdroje sú predpokladom pre rozvoj služieb.

Technická infraštruktúra

V tomto prípade je možnosť využitia fondov EU na výstavbu kanalizácie a čističky, úpravu potoka proti povodňam, zlepšiť stav parkovacích plôch, upraviť most a prístupové cesty.

4.4. Riziká (hrozby a limity)

Územie

Medzi hlavné riziká patrí nedostatočný záujem partnerov pre spoločné akcie (malí a stredný podnikatelia, nezáujem obyvateľstva o veci verejné). Pre uvažované zámery rozvoja obce s väzbou na fondy EÚ to môže byť nedostatočná previazanosť projektov, pri pomoci nedostatok financií na striktné kofinancovanie, neschopnosť včas a v potrebnom rozsahu získať vlastné alebo požičané zdroje alebo zdroje spolufinancovania projektov zo štátneho rozpočtu. Podmienkou je spracovanie stratégie mikroregiónu (s dynamickými cieľmi rozvoja).

Ľudské zdroje

Z predchádzajúceho obdobia môže byť prekážkou trvalý stav sociálnej klímy a tým pretrvávajúci nezáujem obyvateľstva a malá angažovanosť na riešení spoločných úloh na rozvoji. Príčinou môže byť pokles životnej úrovne, nedostatočné výsledky projektov rozvoja, ktoré predpokladá obec. Ďalšou príčinou môže byť nedostatok informácií a chýbajúce prepojenie reprezentantov samosprávy s obyvateľstvom. Rizikom je odliv mladých ľudí po vstupe do EÚ za pracovnými možnosťami a súčasný trend nezamestnanosti.

Sociálna infraštruktúra

Rizikom je predovšetkým neschopnosť alebo zlé pripravené projekty na podporu riešenia rozvoja zaostávajúceho regiónu do ktorého patrí aj obec Lenka. Rizikom je predovšetkým finančné zabezpečenie, ktoré stroskotá pri nezájmu investorov pretože obec nemá vlastné zdroje (oprava budovy OcU, rekonštrukcia Kaštieľa). Rizikom môžu byť tiež nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom a budovám) Rizikom je možnosť praktík, ktoré by skomplikovali prísun zdrojov z EÚ.

Ekonomika

Primárny rizikom je nedostatok financií, nezáujem investorov a partnerov mikroregiónu podieľať sa na rozvojových zámeroch. Sekundárnym je nedostatočná pripravenosť obce na manažment rozvoja, slabý marketing pre získavanie partnerov k podnikaniu a investovaniu. Rizikom do ďalšieho obdobia je, že pri otvorení trhu EÚ dôjde k zvýšeniu konkurenčného tlaku.

Technická infraštruktúra

Príčinou rizika v tejto oblasti aj pre ostatné zámery môže byť stagnácia, alebo neriešenie rýchlostnej komunikácie R2, čím bude pretrvávajúť komunikačná izolácia územia obce vo vzťahu k ľahšej dostupnosti širšieho okolia (investorov, podnikateľov). Ďalším môže byť nedostatok financií pre obnovu problémových a rozširovanie nových sietí.

Životné prostredie

Málo efektívne projekty využitia prírodných a rekreačných možností pre agroturistiku. Rizikom sú aj zvýšené investície podľa smerníc EÚ na životné prostredie.

4.5. Zhrnutie SWOT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • blízkosť hraníc s Maďarskom • výstavba komunikácie R2 • neznečistené životné prostredie • poľnohospodárska produkcia • voľné priestory pre ekonomické aktivít • spolupráca so susednými obcami • malá obec • nízka kriminalita • 60% produktívneho obyvateľstva • voľné kapacity ľudských zdrojov • dobré medziľudské vzťahy • kultúrna pamiatky kaštieľ 	<ul style="list-style-type: none"> • trend nezamestnanosti • nedefinované ciele mikroregiónu • zlý stav telefónnej siete • nedostatočná politika zamestnanosti • neexistencia silných podnikateľov • mimo rámca nadregionálneho záujmu

Priležitosti (šance)	Riziká (hrozby)
<ul style="list-style-type: none"> • partnerstvo v mikroregióne • využitie štrukturálnych fondov • využitie spolupráce s Maďarskom • zlepšenie informovanosti občanov • rozvoj agroturistiky • využitie fondov EU pre infraštruktúru • podpora rozvoju podnikateľov • rozvoj kultúry 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok financií • nevysporiadané vlastnícke vzťahy • nezáujem investorov • nedostatok informácií • zvýšenie konkurenčného tlaku EU • odliv kvalifikovanej sily • odliv mladých za prácou

6.Stratégia a ciele programu

5.1 Vymedzenie smeru stratégie obce

Obec Lenka so svojim územným a obyvateľstvom vytvára priestor, ktorý má nezastupiteľný spoločenský, kultúrny, ekologický a hospodársky význam. Program je založený na vedomí jeho svojbytných hodnôt predovšetkým s ohľadom na kombináciu zostávajúceho charakteru vidieka s tradičným poľnohospodárstvom a ako súčasť nového mikroregiónu " pri Slanej ".

Stratégia je zameraná na zdravý a komplexný vývoj obce v rámci trvalo udržateľného rozvoj spoločnosti v celkovom kontexte regionálnej politiky Slovenskej republiky a Európskej únie.

Hlavným zmyslom tvorby stratégie programu je vytvoriť organizačné a ekonomické podmienky k podnieteniu podpory obyvateľov a samosprávy k tomu, aby sa vlastnými silami snažili o zvýšenie kvality života na základe harmonického rozvoja zdravého životného prostredia, udržovania prírodných a kultúrnych hodnôt územia a rozvoja hospodárstva.

- Formulovanie stratégie obce Lenka vychádza z analýzy jej hlavných problémov, zisťovania ich príčin a hľadania riešenia na základe analýzy potencionálnych možností pre rozvoj ako aj stanovených predpokladov a podmienok reálnosti splnenia definovaných cieľov pre riešenie problémov na dané obdobie.
- Stratégia je stanovená strategickými cieľmi na najvyššej úrovni programu /globálne strategické ciele/, ktorými sú formulované vízie. Predstavujú pohľad do budúcnosti na najbližších 6 rokov. V prípade programu obce Lenka je možnosť predpokladať jeho aktuálnu platnosť na 3 roky s tým, že potom bude upresnený v súlade s programami vyššej úrovne, ktoré majú stanovený tento plánovací horizont.
- Rozvojová stratégia predstavuje nový integrovaný prístup, ktorý je v súčasnosti zameraný na problém ekonomického zaostávania území identifikovaných v Národnom rozvojovom pláne /NDP/ a jeho operačných programoch. Medzi **X** identifikované zaostávajúce regióny patrí aj územie BSK a teda aj obec Lenka.
- Z predchádzajúceho vyplýva aj finančná podpora pre tento región. Preto že sú podmienkou je relevantnosť cieľov obce s vyššími programami v rámci definovania cieľov vykonaný ich výber a porovnávanie. Zostávajúce sú špecifickými cieľmi obce. Program je predkladaný ako súčasť žiadosti o podporu.
- Pri spracovaní cieľov bol braný zreteľ na jednoduchosť a zrozumiteľnosť s ohľadom na participáciu zástupcov občanov. Definovanie cieľov je vykonané v jasnej štruktúre so strohým textovým popisom. Je výsledkom práce a súčinnosti pracovnej skupiny zloženej zo zástupcov samosprávy, rôznych pracovných skupín a obyvateľstva.

5.2. Strategické ciele

Sú formulované v súlade s analýzou problémov obce, možnosťami ich riešenia ako aj s ohľadom na využitie ďalších potencionálnych možností pre rozvoj. Na základe zhodnotenia zhromaždených informácií, ich analýzy a stanovených predpokladov navrhuje obec Lenka na obdobie 2007 až 2013 / s víziou do roku 2010/ nasledujúce strategické ciele:

Strategické ciele

1. Riešenie životného prostredia
2. Zlepšenie základnej infraštruktúry
3. Podpora malého a stredného podnikania

Tieto strategické ciele definujú stratégiu programu obce Lenka. Ich podrobný popis je vykonaný v nasledujúcej štruktúre:

- a/ Porovnávanie strategických cieľov s cieľmi, opatreniami a prioritami vyšších programových dokumentov /NDP,SOP, OP,BSK/
- b/ Definícia špecifických cieľov / a ich relevantnosť voči vyšším programovým dokumentom/
- c/ Podrobný popis jednotlivých špecifických cieľov a ich zabezpečenie /formou opatrení, jednotlivých úloh a zoznamov typových projektov/
- d/ Definovanie priorít jednotlivých cieľov /dotazník poslancov - odsúhlasenie cieľov a priorít/
- e/ Spôsob zabezpečenia stratégie /finančné, časové, organizačné/ a jej riadenie je popísané v samostatnej kapitole /plán programu/

5.3. Relevantnosť strategických cieľov voči vyšším programovým dokumentom X

Porovnanie súladu cieľov je vykonané z dôvodu možnosti čerpania podporných finančných prostriedkov z verejných fondov SR a EU ako aj pre koordináciu programu rozvoja celého regiónu BSK /NUTS III, Banskobystrický samosprávny kraj/.

Nedostatkom pre koordináciu cieľov a partnerstva s ohľadom na špecifické obce je, že neexistuje žiadny programový dokument na úrovni mikroregiónu "Pri Slanej " /NUTS III/. Program rozvoja Lenky má prispieť k jeho formulovaniu.

Porovnanie strategických cieľov je vykonané vo vzťahu k cieľom NDP /Národného rozvojového plánu/, jeho operačným programom /SOP, OP/ a k regionálnemu programu rozvoja BSK.

Strategickým cieľom SR na obdobie 2007 - 2013 je: **X**

Zabezpečiť rast HDP v SR tak, aby sa v roku 2006 dosiahla 50% úroveň z priemeru HDP na obyvateľa v EU, pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja

Na dosiahnutie tohto strategického cieľa NDP definuje 4. špecifické ciele a 4. priority. Jednotlivé priority NDP zabezpečujú operačné programy. Hlavnými prioritami NDP sú:

1. Rast konkurencieschopnej priemyselnej výroby a služieb a rozvoj domáceho rastového potenciálu
2. Rast zamestnanosti založený na kvalifikovanej a flexibilnej sile v podmienkach zvyšovania efektívnosti trhu práce
3. Multifunkčné poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka
4. Rozvoj infraštruktúry podporujúcej vyvážený regionálny rozvoj

Tieto priority zabezpečujú operačné programy NDP takto:

SOP Priemysel a služby (pre prioritu NDP č.1)

SOP Ľudské zdroje (pre prioritu NDP č.2)

SOP Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (pre prioritu NDP č. 3)

OP Základná infraštruktúra (pre prioritu NDP č. 4)

a) **Relevantnosť strategických cieľov obce voči SOP, OP**

Je možnosť vyjadriť týmto vzťahom:

SOP -Priemysel a služby

- Obec : Strategický cieľ č. 3 - Podpora malého a stredného podnikania

OP - Základná infraštruktúra

- Obec: Strategický cieľ č. 1 - Riešenie životného prostredia

- Obec: Strategický cieľ č. 2 - Zlepšenie základnej infraštruktúry

Súlad niektorých špecifických cieľov programu obce existuje aj k prioritám SOP - Ľudské zdroje, SOP - Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka. Ich identifikácia a rozdiely v zaradení do štruktúry cieľov obce sú vysvetlené v ďalšom kontexte.

b) **Relevantnosť voči Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja BSK**

Program BSK má 5 priorít:

1. Ľudské zdroje
2. Ekonomický rozvoj
3. Doprava a telekomunikácie
4. Životné prostredie
5. Poľnohospodárstvo. Vidiecky rozvoj a lesníctvo

Relevantnosť cieľov obce ku prioritám programu BSK možno vyjadriť takto:

Priorita č. 4 - Životné prostredie

- Obec: Strategický cieľ č. 1 - Riešenie životného prostredia

Priorita č. 2 - Ekonomický rozvoj

- Obec: Strategický cieľ č. 2 - Zlepšenie základnej infraštruktúry

I v tomto prípade rozdiely v zameraní špecifických cieľov obce voči programu BSK sú identifikované pri popise jednotlivých cieľov.

5.4. Štruktúra cieľov

(s rozpadom na špecifické ciele, opatrenia a úlohy)

1. Riešenie životného prostredia

1.1. Riešenie odpadového hospodárstva

1.1.1. Triedenie odpadu

1.1.1.1. Príprava priestranstiev pre triedený odpad

1.1.1.2. Zlepšenie triedeného odpadu

1.1.1.3. Vytvorenie obecnej kompostárne

1.1.1.4. Zhodnocovanie biomasy pre alternatívne zdroje

1.2. Podpora využitia krajiny a kultúrneho dedičstva

1.2.1. Skultúrnenie obce

1.2.1.1. Úprava voľných plôch v obci

1.2.1.2. Úprava obecného potoka

1.2.2. Obnova krajiny

1.2.2.1. Začlenenie územia do projektu agroturistiky

2. Zlepšenie základnej infraštruktúry

2.1. Zlepšenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti

- 2.1.1. Zlepšenie podmienok zdravotnej starostlivosti
- 2.1.2. Príprava priestorov a zriadenie zdravotného strediska

2.2. Zlepšenie podmienok pre vzdelávanie, kultúru a šport

- 2.2.1. Vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- 2.2.2. Podpora vzdelávacím aktivitám v obci
- 2.2.3. Dobudovanie obecného parku

2.2.2. Zlepšenie podmienok pre kultúru a šport

- 2.2.2.1. Rekonštrukcia bývalej budovy materskej školy na obecný dom
- 2.2.2.2. Zriadenie klubu dôchodcov
- 2.2.2.3. Dobudovanie klubu mládeže
- 2.2.2.4. Podpora kultúrnych aktivít v obci
- 2.2.2.5. Dobudovanie detského ihriska

2.2.3. Zlepšenie podmienok pre šport

- 2.2.3.1. Vybudovanie viacúčelového ihriska
- 2.2.3.2. Podpora športových aktivít
- 2.2.3.3. Podpora dobrovoľného hasičského zboru

2.3. Zlepšenie dopravnej, informačnej a miestnej infraštruktúry

- 2.3.1. Obnova úprava miestnych komunikácií a príslušenstva
 - 2.3.1.1. Rekonštrukcia miestnych komunikácií
 - 2.3.1.2. Vytvorenie parkovacích miest
 - 2.3.1.3. Vybudovanie potoka na odvod vody
 - 2.3.1.4. Vybudovanie autobusovej čakárne
 - 2.3.1.5. Vybudovanie altánku na cintoríne za účelom pohrebných obradov
 - 2.3.1.6. Prípravné práce na vybudovaní kanalizácie
- 2.3.2. Budovanie informačných a komunikačných sietí
 - 2.3.2.2. Zlepšenie signálu mobilných operátorov
- 2.3.3. Rekonštrukcia obecného úradu
 - 2.3.3. Rekonštrukcia dvora obecného úradu

3. Podpora malého a stredného podnikania

3.1. Spolupráca a komunikácia s podnikateľmi

- 3.1.1. Tvorba informačných zdrojov v obci
 - 3.1.1.1. Publikovanie informácií o obci na internete
- 3.1.2. Tvorba partnerstiev s podnikateľmi pri riešení rozvoja obce
- 3.1.2. Zabezpečenie účasti podnikateľov pri riešení rozvoja obce
- 3.1.2.2. Vyhľadávanie záujemcov o podnikanie (rozvojový marketing)

3.2. Využitie potencionálu pre agroturistiku

3.2.1 Podpora tradičného poľnohospodárstva pre rozvoj agroturistiky

3.2.1.1 Spracovanie analýzy možnosti agroturistiky v rámci mikroregiónu

3.2.1.2 Podpora rozvoj služieb

3.3. Podpora podmienok rozvoja agroturistiky

3.3.1 Rozvoj cezhraničnej spolupráce

3.3.2 Projekt využitia voľných plôch

6. Špecifické ciele programu

Sú formulované tri strategické ciele programu obce, vyjadrujú súčasne stanovené priority riešenia problémov na základe ohodnotenia cieľov predstaviteľmi obce.

Podrobnejšie stanovenie priorít na úrovni špecifických cieľov je vykonané v tabuľke (dotazník poslancu) ohodnotením týchto cieľov. Zoznam typových projektov pre zabezpečenie cieľov je uvedený v časti popisujúcej finančné a organizačné zabezpečenie programu.

Popis na úrovni špecifických cieľov je vykonaný s ohľadom na zabezpečenie ich implementácie v tejto štruktúre:

a) strategický cieľ a zoznam jeho špecifických cieľov

b) určenie relevantnosti špecifických cieľov

Súlad špecifických cieľov k vyšším programovým dokumentom je zväčša na úrovni ich špecifických cieľov a opatrení. Tie potom môžu byť upresnené (v rámci úloh programu a konkrétnych projektov). Porovnávanie je vykonané:

- . obsah cieľa
- . opatrenia
- . úlohy
- . merateľné výstupy

6.1. Strategický cieľ č. 1 - Riešenie odpadového hospodárstva

Na dosiahnutie tohto strategického cieľa boli obcou stanovené tieto špecifické ciele:

Špecifické ciele

1.1. Riešenie odpadového hospodárstva

1.2. Podpora využitia krajiny a kultúrneho dedičstva

6.1.1. Relevantnosť k vyšším cieľom

Špecifický cieľ č. 1.1. - Riešenie odpadového hospodárstva

- a) súlad s OP - Základná infraštruktúra, Opatrenia č. 2.3. - Odpadové hospodárstvo a SOP - Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, Opatrenie č. 7 - Renovácia a rozvoj obcí a zachovanie dedičstva vidieka
- b) Priorita č. 4.2. Opatrenia č. 4.2.1. Zaviest' systémové opatrenia na separovaný zber a zlepšiť kvalitu separovania a Opatrenia č. 4.2.5 - Podpora zavedenie bezodpadových technológií

Špecifický cieľ č. 1.2. - Podpora využitia krajiny a kultúrneho dedičstva

- a) súlad so SOP - Poľnohospodárstva a rozvoj vidieka, Opatrenie č. 7 - Renovácia a rozvoj obcí a zachovanie kultúrneho dedičstva vidieka. Súlad s OP Základná i infraštruktúra
- b) Súlad s BSK, Priorita 4.4. - Udržať a obnovovať rozmanitosť krajiny, kultúrneho dedičstva, Opatrenie 4.4.1. - Účinejšie uplatniť ekonomické nástroje starostlivosti o kultúrne pamiatky a ich začlenenie v rámci cestovného ruchu, taktiež venovať pozornosť ochrane a starostlivosti. Opatrenie 4.4.5 - Agroenvironmentálny program Opatrenie 5.10.4. - Rozvíjať a zvyšovať príťažlivosť vidieka a Opatrenie 5.10.5 - Podporovať záchranu prírodných a kultúrnych hodnôt.

6.1.2. Popis cieľov

Špecifický cieľ č. 1.1 - Riešenie odpadového hospodárstva

Hlavnou prioritou obce v súčasnosti je znižovanie komunálneho odpadu a zvyšovanie efektivity separovania odpadu. K tomuto obec vykonáva rozsiahlu propagáciu separovania jeho dôležitosť ohľadom znižovania odpadu a priaznivý vplyv na životné prostredie. Obec k tomu plánuje vymedziť priestranstvo na zhromažďovanie a následný odvoz separovaného zberu odpadu pre ďalšie spracovanie. Obec má tiež v úmysle vybudovanie obecného kompostoviska.

- 1.1.1 Opatrenie: Triedenie odpadu
- 1.1.1.1 Úloha: Príprava priestranstiev pre triedený odpad
- 1.1.1.2 Úloha: Zlepšenie triedenia odpadu
- 1.1.1.3 Úloha: Zhodnocovanie biomasy pre alternatívne zdroje

Merateľné výstupy: Funkčný separovaný zber, zníženie komunálneho odpadu a zhodnocovanie surovín na opätovné spracovanie a využívanie.

Špecifický cieľ č. 1.2. - Podpora využitia krajiny a kultúrneho dedičstva

Je smerovaný do niekoľkých aktivít. Významnou príležitosťou pre ďalší rozvoj je využitie možností obce a využitie pre rozvoj agroturistiky s nadväznosťou na mikroregión. Podobnú príležitosť so zameraním na enviromentálnu produkciu potravín. Dolňujúcimi úlohami je obnova krajiny, rozvoj agroturistiky a skultúrnenie obce, úprava obecného potoka.

1.2.1 Opatrenie: Skultúrnenie obce

1.2.1.1. Úloha: Úprava voľných plôch v obci

1.2.1.2 Úloha: Úprava obecného potoka

1.2.2 Opatrenie. Obnova krajiny

1.2.2.1 Úloha: Začlenenie územia do projektu agroturistiky

Merateľné výstupy: Upravená obec zahrňujúca výsadbu stromov zlepšenie vzhľadu a atraktivity obce, upravený potok odvod dažďovej vody do centrálného potoka čím sa zabráni prívalovým vodám počas silných dažďov. Stúpajúci počet roľníkov s produkciou bezpečných potravín.

6.2. Strategický cieľ č. 2 - Zlepšenie základnej infraštruktúry

Na dosiahnutie tohto strategického cieľa boli obcou stanovené tieto špecifické ciele:

Špecifické ciele

2.1. Zlepšenie zdravotnej starostlivosti

2.2. Zlepšenie podmienok pre kultúru a šport

3.3. Zlepšenie dopravnej, informačnej, miestnej infraštruktúry

6.2.1 Relevantnosť k vyšším cieľom

Špecifický cieľ č. 2.1. - Zlepšenie zdravotnej starostlivosti

Špecifický cieľ č. 2.2. - Zlepšenie podmienok pre vzdelávanie, kultúru a šport

K týmto cieľom spoločne:

- a) súlad k OP-ZI, priorita 3 - Lokálna infraštruktúra. Opatrenia 3.1 - Budovanie a rozvoj občianskej zdravotnej infraštruktúry v rámci kategorizácie 1.6.6. Sociálne služby. Súlad SOP - Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, Priorita - Multifunkčné poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, Opatrenie č. 7 s väzbou na špecifický cieľ tohto opatrenia - Usporiadať vlastnícke práva k pozemkom.
- b) Súlad BSK: Priorita 1.4 - Zlepšenie kvality života a skvalitnenie služieb, Opatrenie 1.4.4.- Prispôsobiť sieť zdravotných zariadení reálnym potrebám.
- c) Opatrenie č. 5.10.4 - Rozvíjať príťažlivosť vidieka a vidieckeho prostredia.

Špecifický cieľ č. 2.3. - Zlepšenie dopravnej, informačnej, miestnej infraštruktúry

- a) súlad k OP-ZI, 1. priorita - Dopravná infraštruktúra, opatrenie 1.2 - Modernizácia a rozvoj cestnej infraštruktúry, priorita 3 -Lokálna infraštruktúra, opatrenie 3.2.- Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti na regionálnej a miestnej úrovni.
- b) Opatrenie 3.2.2. - Dobudovanie, modernizácia a rekonštrukcia miestnych a obslužných komunikácií, vrátane dopĺňujúcej infraštruktúry, Opatrenie 1.1.3 - Podpora zavádzania nových informačných technológií a systémov.

6.2.2. Popis cieľov

Špecifický cieľ č. 2.1. - Zlepšenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti

V centre pozornosti je zriadenie zdravotného strediska s ordinačnými hodinami obvodného lekára, podpora súčasnej opatrovateľskej služby.

- 2.1.1 Opatrenie: Zlepšenie podmienok zdravotnej starostlivosti
Úloha: Príprava priestorov a zriadenie zdravotného strediska

Merateľné výstupy: Vytvorením zdravotného strediska lepší kontakt občanov s lekárom a ľahší prístup k vyšetreniu.

Špecifický cieľ č. 2.2. - Zlepšenie podmienok pre vzdelávanie, kultúru a šport

K tomuto cieľu sa viaže rada opatrení a úloh, ktoré majú prispieť k zvýšeniu kvality života obyvateľov obce a zvýšeniu prítlačivosti vidieckeho charakteru obce. Cieľ súvisí s investičnými akciami smerované predovšetkým na výstavbu spoločenskej miestnosti a rekonštrukcie Obecného úradu, vybudovanie obecného parku s viacúčelovým ihriskom, zavedenie internetu do obce, vysporiadanie vlastníckych vzťahov k obecným cestám a záchrana kultúrnej pamiatky - kaštieľ.

- 2.2.1 Opatrenie: Zlepšenie podmienok v poskytovaní informácií
2.2.1.1. Úloha: Zavedenie internetu do obce
- 2.2.2. Opatrenie: Zlepšenie podmienok pre kultúrny život
2.2.2.1 Úloha: Prístavba spoločenskej miestnosti a rekonštrukcia OcU
2.2.2.2 Úloha: Zriadenie klubu dôchodcov
2.2.2.3 Úloha: Zlepšenie podmienok v klube pre mladých
2.2.2.4 Úloha: Zriadenie internetovej klubovne
- 2.2.3 Opatrenie: Zlepšenie podmienok pre oddych a šport
2.2.3.1 Úloha: Vybudovanie viacúčelového ihriska a detského ihriska
2.2.3.2 Úloha: Vybudovanie oddychovej zóny (obecný park)
- 2.2.4 Opatrenie: Zlepšenie vzhľadu obce a ciest
2.2.4.1 Úloha: Vysporiadania vlastníckych vzťahov

Merateľné výstupy: Zavedenie internetu do obce salepší prístup občanov k informáciám ako aj k lepšej komunikácii s okolím. Vybudovanie spoločenskej miestnosti a zlepšenie vzhľadu obecného úradu. Pre šport a oddych vytvorenie viacúčelového ihriska, detského ihriska a oddychovej zóny. Vysporiadaním vlastníckych vzťahov, lepšie plánovanie a vytvorenie projektov na rekonštrukcie ciest budov a objektov v obci.

Špecifický cieľ č. 2.3. - Zlepšenie, informačnej a miestnej infraštruktúry

V oblasti dopravy je pre budúce zámery cieľom rekonštrukcia ciest a mostov vo vlastníctve obce, zriadenie parkovacej plochy. V oblasti informatizácie je zavedenie internetu do obce a zvýšenie iniciatívy obyvateľstva lepšou informovanosťou cestou internetu a zlepšenie telefónneho vedenia zavedením optických káblov.

2.3.1 Opatrenie: Obnova úprava miestnych komunikácií a príslušenstva

2.3.1.1 Úloha: Obnova miestnych komunikácií

2.3.1.2 Úloha: Vybudovanie parkovacích plôch

2.3.2 Opatrenie: Budovanie informačných a komunikačných sietí

2.3.2.1 Úloha: Zavedenie optických káblov do obce

2.3.2.2 Úloha: Zavedenie internetu do obce

2.3.2.3 Úloha: Zlepšenie signálu mobilných sietí

6.3. Strategický cieľ č. 3 - Podpora malého a stredného podnikania

Na dosiahnutie tohto strategického cieľa boli obcou stanovené tieto špecifické ciele:

Špecifické ciele

3.1 Podpora podnikania

3.2 Využitie potencionálu pre agroturistiku

6.3.1.Relevantnosť k vyšším cieľom

Špecifický cieľ č. 2.2 - Podpora podnikania

- a) SOP - Priemysel a služby, Priorita č. 1, Opatrenie č. 1.2 - Podpora podnikania, vytváranie podmienok pre rozvoj, 1.3 - Podpora rozvoja cestovného ruchu, opatrenie cezhraničnej spolupráce a image SR. OP ZI, Opatrenie 3.2 Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti na regionálnej úrovni, Opatrenie č. 7 - Renovácia rozvoj obcí a zachovanie dedičstva vidieka
- b) BSK Opatrenia 2.1.3 - Podpora MSP, 2.1.4 - Rozvoj cezhraničnej spolupráce a image regiónu, Priorita 2.2.4, podpora podmienok pre rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky.

6.3.2 Popis cieľov

Špecifický cieľ č. 3.1 - Spolupráca a komunikácia s podnikateľmi

Je to cieľ rozvoja vlastných aktivít. Sú zamerané na získavanie investorov a kontaktov pre podnikateľov formou vhodnej propagácie zámerov obce, prípravou projektov, noviny, brožúry, internet, poskytovanie informácií pre MSP. Cieľom je využiť podporné fondy na inicializáciu rozvoja a rozšíriť možnosti podnikania pre MSP. Veľký dôraz je kladený na informatizáciu podnikateľov ako aj obyvateľov. Pripojenie domácností, podnikateľov a ostatných subjektov pôsobiacich v obci na internet.

- 3.1.1 Opatrenie: Tvorba informačných zdrojov o obci
- 3.1.1.1 Úloha: Spracovanie automatizovaných informácií o obci
- 3.1.1.2 Úloha: Publikovanie informácií o obci na internete
- 3.1.2 Opatrenie: Tvorba partnerstiev s podnikateľmi pri riešení rozvoja obce
- 3.1.2.1 Úloha: Zabezpečenie účasti podnikateľov pri riešení rozvoja obce

Merateľné výstupy: Noviny, Web stránka obce, Počet nových kontaktov

Špecifický cieľ č. 3.2 - Využitie potencionálu pre agroturistiku

Vzhľadom k tomu, že obec nemá majetok vhodný k zhodnoteniu pre dlhodobý výnos kapitalizáciou svojich prostriedkov musí hľadať prostriedky na realizáciu cieľov prostredníctvom silných firiem, kultúrnych fondov, nadácií ako aj fondov EU. Obec musí vyvinúť úsilie na zvýšenie vplyvu na podnikateľov pre získanie prostriedkov. Partnerstvo v rámci mikroregiónu pri Slanej a nadviazanie cezhraničnej spolupráce s maďarským regiónom je jedna z ciest pre zlepšovanie kvality života obyvateľov obce. Cieľ je zameraný na využitie historických a prírodných daností územia vhodných na vidiecku turistiku, agroturistiku so službami v oblasti výroby enviromentálnych potravín.

- 3.2.1 Opatrenie: Podpora tradičného poľnohospodárstva pre rozvoj agroturistiky
- 3.2.1.1 Úloha: Spracovanie analýz možnosti agroturistiky v rámci mikroregiónu
- 3.2.1.2 Úloha: Podpora rozvoja služieb
- 3.2.1.3 Úloha: Podpora enviromentálnych technológií spracovania potravín
- 3.2.2 Opatrenie: Podpora podmienok rozvoja agroturistiky
- 3.2.2.1 Úloha: Rozvoj cezhraničnej spolupráce
- 3.2.2.2 Úloha: Projekt využitia voľných plôch
- 3.2.2.3 Úloha: Budovanie cyklotras s väzbou na mikroregión

Merateľné výstupy: Analýza rozvoja agroturistiky, cezhraničnej spolupráce, spoločné ciele a akcie mikroregiónu, trend návštevnosti, trend nových služieb.

Internet s využitím káblového, alebo vzdušného rozvodu v bytoch, jeho rozšírením pre spojenie s partnermi (podnikateľmi, mikroregiónom, zahraničnou spolupráca).

- 3.1.1 Opatrenie: Tvorba informačných zdrojov o obci
- 3.1.1.1 Úloha: Vydávanie informačných brožúr
- 3.1.1.2 Úloha: Spracovanie automatizovaných informácií o obci
- 3.1.1.3 Úloha: Publikovanie informácií o obci na internete
- 3.1.2 Opatrenie: Tvorba partnerstiev s podnikateľmi pri riešení rozvoja obce
- 3.1.2.1 Úloha: Zabezpečenie účasti podnikateľov pri riešení rozvoja obce
- 3.1.2.2 Úloha: Vyhľadávanie záujemcov o podnikanie (rozvojový marketing)

Merateľné výstupy: brožúry, web stránka obce, nové kontakty

7. Plán programu

Základom plánu programu obce je:

- . Finančný plán s jeho časovým rozlíšením
- . Ktorý súčasne určuje aj harmonogram vecného postupu (postup realizácie jednotlivých cieľov formou konkrétnych projektov)

Druhou podmienkou (podmieňuje aj prvú) je:

- . Organizácia
- . Kvalitný manažment pre proces naplňovania programu

7.1 Finančné zabezpečenie

Pre finančný plán je možno vychádzať zo súčasných podmienok a očakávaných predpokladov získavania zdrojov na realizáciu programu. Odhad realizácie program vychádza z týchto očakávaných zdrojov:

a) Verejné financie

Navrhnutý model financovania obcí a rozbehnutá fiškálna decentralizácia ktorá určuje na začiatku každého roka množstvo prostriedkov na daný rok nám umožní lepšie plánovanie a rozvrhnutie finančných prostriedkov na úlohy, ktoré si obec stanovila. Plánujeme využiť možnosti získavania prostriedkov z grantov EU ako aj domácich zdrojov. Samospráva BSK môže očakávať zdroje vo výške cca 5 mld. Sk ročne. Z toho obec podľa počtu obyvateľov.

b) Fondy EU

Sú to predovšetkým alokované zdroje na financovanie aktivít regionálneho rozvoja. V tomto prípade je to optimistický pohľad, bez limitu pre centrálnu úroveň SR. Z uvedeného je zrejmé, že pri tomto priemernom a optimistickom rozdelení je možnosť získať financie z verejných zdrojov a fondov EU.

c) Ďalšie zdroje

Vlastné zdroje

Vlastné finančné prostriedky , úvery.

Externé zdroje

Zvýhodnené úvery domácich a zahraničných inštitúcií, ďalšie grantové schémy EU.

Súkromné zdroje

Fyzické a právnické podnikateľské subjekty alebo združenia podnikateľov v spojení so združením obcí/mikroregiónu.

Presnejšia špecifikácia finančného rámca a alokácie finančných prostriedkov na realizáciu stratégie, jej konkrétnych opatrení a úloh bude vykonaná postupne na základe verejného schválenia predloženej stratégie rozvoja OBCE. Upresnenie finančného plánu bude riešené ako súčasť ďalšej etapy programového cyklu programu.

- Je potrebné zdôrazniť, že možná výška získanej podpory EU vedená predtým je zo štrukturálnych fondov. Tá je limitovaná vo väčšine prípadoch len kvalitou projektov. Môže byť teda podstatne vyššia ale aj nižšia.
- Ďalším atribútom pre zvýšenie finančných prostriedkov v súčasnom období je forma predvstupovej pomoci EU /Phare, Ispa, Sapard/ ako aj budúca možnosť čerpania prostriedkov z kohézneho fondu.
- Za významnú oblasť na získanie finančnej pomoci je možno považovať aj fondy EU, ktoré sú mimo uvedeného rámca, ako aj štátne granty vyspelých krajín. Tieto možnosti sú podmienené princípom združovania a partnerstva na základe kvalitného riadenia a konkrétnych projektov.

7.2. Návrh projektov realizácia programu

Návrh typových projektov slúži pre:

- ohodnotenie nákladov na riešenie opatrení a úloh jednotlivých cieľov programu
- stanovenie rozsahu a spôsobu zabezpečenia realizácie

Pre odhad finančného zabezpečenia sa vychádza z ohodnotenia nákladov na projekty, ktoré riešia jednotlivé opatrenia a úlohy programu. Je potrebné navrhovať také projekty, ktoré zabezpečia prílev investícií. Obsah projektu určuje rozsah a spôsob zabezpečenia.

Nasledujúci zoznam je špecifikovaný vo forme návrhu takých typových projektov pre jednotlivé špecifické ciele, ktoré zabezpečujú realizáciu stratégie obce.

1.Riešenie životného prostredia

1.1 Riešene odpadového hospodárstva

- analýza možnosti získania zdrojov
- realizačný projekt výstavby kompostárne
- projekt triedenia odpadu
- projekt alternatívnych zdrojov (biomasa) kompostáreň

1.2. Podpora využitia krajiny a kultúrneho dedičstva

- projekt úpravy voľných plôch v obci
- úprava obecného potoka
- projekt využitia možnosti agroturistiky

2. Zlepšenie základnej infraštruktúry

2.1. Zlepšenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti

- koncepcia sociálnej a zdravotnej starostlivosti
- projekt vytvorenia zdravotného strediska

2.2. Zlepšenie podmienok pre vzdelávanie, kultúru a šport

- vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- podpora vzdelávacích aktivít v obci
- vybudovanie obecného parku
- projekt multifunkčného ihriska
- projekt rekonštrukcie budovy OcU
- zriadenie klubu dôchodcov
- dobudovanie klubu mládeže
- podpora kultúrnych aktivít v obci
- dobudovanie detského ihriska
- podpora dobrovoľného hasičského zboru
- podpora športových aktivít

Zlepšenie dopravnej, informačnej a miestnej infraštruktúry

- rekonštrukcia miestnych komunikácií a príslušenstva
- vytvorenie parkovacích miest
- vybudovanie potoka a odvod vody
- vybudovanie informačných a komunikačných sietí
- zavedenie internetu do obce
- zlepšenie signálu mobilných operátorov
- rekonštrukcia obecného úradu

3. Podpora malého a stredného podnikania

3.1. Spolupráca a komunikácia s podnikateľmi

- tvorba informačných zdrojov v obci
- publikovanie informácií o obci na internete
- tvorba partnerstiev s podnikateľmi pri riešení rozvoja obce
- zabezpečenie účasti podnikateľov pri riešení rozvoja obce
- vyhľadávanie záujemcov o podnikanie
- podpora tradičného poľnohospodárstva
- spracovanie analýzy možnosti agroturistiky
- rozvoj cezhraničnej spolupráce
- projekt využitia voľných plôch

7.3. Postup a plnenie realizácie

Prvá časť kapitoly obsahuje rámcový návrh ďalšieho postupu. hlavné etapy a procesy sú špecifikované na základe spracovania tohto dokumentu. V druhej časti formou tabuľky je spracovaný odhadový časový harmonogram s % plneniami špecifických cieľov programu, ktoré súčasne vyjadruje aj % čerpania zdrojov, ktoré sú požadované na ich realizáciu.

E1 Schválenie stratégie programu rozvoja a jej programového dokumentu

E2 Upresnenie programu (výber projektov, zodpovednosť, čas, financie)

E3 Realizácia a monitoring programu

Etapa E1

- schválenie stratégie programu rozvoja orgánmi obce
- podrobné prejednanie opatrení a úloh zástupcami obce
- upresnenie rozpočtu obce na príslušné obdobie vo vzťahu k programu
- zabezpečenie organizácie realizácie programu

Etapa E2

- špecifikácia pravidiel pre výber projektov
- získanie, spracovanie, výber, hodnotenie projektov
- upresnenie vecného, časového a finančného plánu
- dojednávanie partnerstva na realizáciu a financovanie programu
- upresnenie mier a ukazovateľov špecifických cieľov
- stanovenie pravidiel pre manažment a monitoring programu

Etapa E3

- sledovanie a kontrola realizácie projektov programu
- hodnotenie priebehu a výsledkov programu
- spracovanie správ k čerpaniu prostriedkov z fondov
- aktualizácia opatrení a úloh cieľov programu

Rámcový časový harmonogram je spracovaný v nasledujúcej tabuľke. Je to odhad vo forme % plnenia jednotlivých špecifických cieľov do roku 2006 (vo vzťahu k cieľovému horizontu programu do roku 2009). Jednotlivé časové míľniky vyjadrujú súčasne aj % čerpania požadovaných zdrojov na realizáciu jednotlivých opatrení a úloh. konkrétne čiastky budú určené až po spracovaní ekonomického rozboru na základe zoznamu navrhovaných projektov pre realizáciu jednotlivých opatrení a úloh v nasledujúcej etape programového cyklu.

7.3.2 Časový rámec (harmonogram) realizácie programu

Spracovaný ako odhad v % plnení (100% splnenia programu v roku 2009) jednotlivých špecifických cieľov na obdobie 3 rokov (2005 až 2006). Je závislý od spracovania a odsúhlasenia jednotlivých projektov. Ich rozsah realizácie a získania finančných zdrojov na zabezpečenie jednotlivých opatrení.

1. Riešenie životného prostredia	%	poznámka
1.1. Riešenie odpadového hospodárstva	100	ukončenie 2009
1.1.1. Zhodnocovanie biomasy pre alternatívne zdroje	100	ukončenie 2010
1.1.1.1 príprava priestranstiev pre triedený odpad	100	ukončenie 2012
1.1.1.2 vytvorenie obecnej kompostárne	100	ukončenie 2009
1.2. Podpora využitia krajiny a kultúrneho dedičstva		priebežne
1.2.1. skultúrnenie obce	80	rozvoj trvale
1.2.1.1 úprava voľných plôch v obci	70	priebežne
1.2.1.2 úprava potoka	100	ukončenie 2009
1.2.2. obnova krajiny	70	priebežne
2. Zlepšenie základnej infraštruktúry		
2.1.1. Zlepšenie podmienok zdravotnej starostlivosti		priebežne
2.1.3. Príprava priestorov a zriadenie zdravotného strediska	100	ukončenie 2010
2.2. Zlepšenie podmienok pre vzdelávanie, kultúru a šport		
2.2.1 Vysporiadanie vlastníckych vzťahov	100	ukončenie 2009
2.2.2 Podpora vzdelávacím aktivitám		priebežne
2.2.3 Dobudovanie obecného parku	100	ukončenie 2010
2.2.2. Zlepšenie podmienok pre kultúru a šport		
2.2.2.1 Rekonštrukcia bývalej materskej školy	100	ukončenie 2009
2.2.2.2 Zriadenie klubu dôchodcov	100	ukončenie 2009
2.2.2.3 Dobudovanie klubu mládeže	100	ukončenie 2009
2.2.2.4 Podpora kultúrnych aktivít v obci		priebežne
2.2.3. Zlepšenie podmienok pre šport		
2.2.3.1 Vybudovanie viacúčelového ihriska	100	ukončenie 2012
2.2.3.2 Podpora športových aktivít		priebežne
2.2.3.3 Podpora dobrovoľného hasičského zboru		priebežne
2.3. Zlepšenie dopravnej, informačnej a miestnej infraštruktúry		
2.3.1 Rekonštrukcia obecných ciest	100	ukončenie 2012
2.3.1.2 Vytvorenie parkovacích plôch	100	ukončenie 2009
2.3.1.3 Vybudovanie potoka	100	ukončenie 2010
2.3.1.4 Budovanie infor. a komunikačných sietí		priebežne
2.3.1.5 Rekonštrukcia obecného úradu	100	ukončenie 2009
2.3.1.6 Rekonštrukcia dvora obecného úradu	100	ukončenie 2009

3. Podpora malého a stredného podnikania

3.1	Spolupráca a komunikácia s podnikateľmi		priebežne
3.1.1.	Tvorba informačných zdrojov o obci na internete	100	priebežne
3.1.1.1	Publikovanie informácií o obci na internete	100	priebežne
3.1.2.	Tvorba partnerstiev s podnikateľmi pri riešení rozvoja obce		priebežne
3.2.1.1	Zabezpečenie účasti podnikateľov pri riešení rozvoja obce		priebežne
3.1.2.2	Vyhľadávanie záujemcov o podnikanie (rozvojový marketing)		priebežne

3.2. Využitie potenciálu pre agroturistiku

3.2.1.	Podpora tradičného poľnohospodárstva pre rozvoj agroturistiky		d'alsí rozvoj
3.2.1.1	Spracovanie analýzy možnosti agroturist. v rámci mikroregiónu		d'alsí rozvoj
3.2.1.2	Podpora rozvoja služieb		d'alsí rozvoj

3.3. Podpora podmienok rozvoja agroturistiky

3.3.1	Rozvoj cez hraničnej spolupráce	100	priebežne
-------	---------------------------------	-----	-----------

8. Organizácia a manažment

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je dôležitý predovšetkým tým, že zahŕňa základné informácie k stratégii obce vo všetkých súvislostiach rozvoja. Predkladá sa rôznym komisiám na vyššej programovej úrovni, slúži ako koncepčný materiál pre formulovanie cieľov rôznych projektov, ako podklad pre žiadosti o finančnú podporu na realizáciu týchto projektov a tiež na upresňovanie, získavanie a koordináciu záujmov partnerov na území obce.

Realizácia programu je vykonaná na základe projektov. Pri ich špecifikácii a výbere dochádza k združovaniu záujmov a prostriedkov. Účinnosť plnenia programu je možno zvýšiť len na základe partnerstiev. Okrem súkromnej podnikateľskej bázy sú to napríklad partneri, ktorí čerpajú zdroje aj z iných fondov EU a zo sveta. Vhodnými partnermi sú vysoké školy, výskumné ústavy a technologické inštitúcie. V rámci špecifických cieľov formulovaných v programe obce sa táto spolupráca priamo núka.

U uvedeného vyplýva, že pri realizácii programu sa podieľajú mnohí účastníci jednotlivých projektov. K tomuto je potrebné zabezpečiť vhodnú organizáciu a riadenie tohto procesu, ktorý pozostáva z plánovania, komunikačných činností ako aj sledovania, hodnotenia.

8.1. Organizácia programu

Štruktúra organizačného zabezpečenia manažmentu programu je závislá od špecifických podmienok obce a bude upresnená v ďalšom kroku programovacieho cyklu. Pre tento dokument programu je navrhovaný štandard stanovujúci princípy v tomto obsahu.

Zastupiteľstvo obce

Najvyšší orgán na čele so starostom obce má politickú a riadiacu zodpovednosť za plnenie celého programu rozvoja obce.

- prijíma rozhodnutia o postupe realizácie programu
- ustanovuje riadiacu skupinu/osobu, ktorú poverí riadením procesu
- schvaľuje návrhy a projekty rozvoja
- dojednáva partnerské vzťahy
- hodnotí, schvaľuje výsledky a výstupy programu
- zabezpečuje jeho realizáciu a rozhoduje o zmenách

Riadiaca skupina

Činnosti riadiacej skupiny v obci preberá najvyšší orgán. (Riadením procesu napr. konkrétneho projektu však môže poveriť aj inú osobu, alebo inštitúciu). Hlavné činnosti manažmentu programu sú:

- organizačné a technické zabezpečenie programu
- kontrola (fyzická, ekonomická, kvalitatívna)
- monitoring a evidencia (pomocou ukazovateľov)
- hodnotenie (priebežné a záverečné)
- spracovanie správ o stave a výsledkoch

Pracovná skupina

Zloženie pracovnej skupiny musí odrážať príslušný rozsah záujmov v území obce. V skupine by preto mali byť reprezentanti verejného a súkromného sektoru, podnikatelia a pod. zástupcovia ako z obce tak aj partneri zúčastňujúci sa na realizácii programu. Dôležitý sú predovšetkým odborne zdatní a spoločensky uznávaní so znalosťou situácie a pomerov obce a jej programových zámerov. Súčasťou skupiny môže byť externý konzultant, ktorý je pomocníkom vo všetkých fázach programu. Hlavné činnosti tejto skupiny sú:

- vykonávať rozbor pre zabezpečenie programu
- posudzovať projekty do programu
- prejednávať vecnú problematiku s partnermi
- spracovávať a preberať dokumentáciu projektov
- riešiť operatívne problémy pri realizácii programu
- spracovávať a predkladať návrhy pre aktualizáciu programu

Verejnosť

Účasť verejnosti je zvlášť dôležitá pretože určuje výslednú legitimitu, vierohodnosť a záväznosť programu. Verejnosť sa v procese tvorby a realizácie programu zúčastňuje dvoma spôsobmi:

- prostredníctvom svojich zástupcov v celom procese
- účasťou na prejednávaní čiastkových a celkových výsledkov programu

Konkrétna podoba účasti a formy prejednávania závisí od podmienok, ktoré si obec vytvorí napr. pre tlač, rozhlas, internet, verejné prejednávanie a pod. Informovanosť a publicita je jednou z podmienok úspešnosti realizácie cieľov programu obce.

Manažment programu

Organizačné zásady a pravidlá riadenia budú stanovené v etape E1. Tieto zásady musia byť stanovené tak, aby zabezpečovali celý proces plnenia programu. Obsahujú pravidlá pre procesy, ktoré sa vzájomne prekrývajú. Sú to hlavne tieto všeobecné činnosti:

- získavanie, sledovanie, hodnotenie a spracovanie informácií
- prejednávanie nadväznosti postupu realizácie projektov
- vytváranie technických a organizačných podmienok pre realizáciu projektov

Je zrejmé, že pre špecificky riešené problémy a projekty je potrebné aby pracovná skupina spracovala aj špecifické pravidlá v súlade so stanovenými zásadami. Pritom je potrebné rešpektovať aj väzby na okolie napr.

- stavebný dozor, životné prostredie, hygiena, veterinárna starostlivosť, ochrana prírody a krajiny, finančné úrady, mestské a krajské úrady a pod.

Pre manažment v rámci organizačných zásad musia byť vymedzené základné činnosti jednotlivých úrovní, zodpovednosť, spôsob a forma predkladania správ, časové charakteristiky (napr. frekvencia pravidelného hodnotenia a schvaľovania zastupiteľstvom obce, predkladanie správ pracovnými skupinami a pod.) Vlastný rámec manažmentu programu je vymedzený troma hlavnými procesmi, ktorými sú: kontrola, monitoring a hodnotenie.

Kontrola

Štandardne má byť vykonaná: fyzická, ekonomická a kvalitatívna kontrola na mieste. Vo fáze schvaľovania je potrebné kontrolovať výsledky posúdenia prijateľnosti projektu, prípravu zmlúv, kontrolu v priebehu, ukončenia alebo realizácie, pred platbami a pod.

Kontrola má byť vykonaná aj u dodávateľa materiálu a služieb. Z kontroly je potrebné spracovať správy čo je podkladom pre platby (fondy EU, banky). Obsahom je či realizácia rešpektuje stanovené parametre projektu, finančné prostriedky a či bol dosiahnutý cieľ programu.

Monitoring

Znamená sledovanie a preberanie výstupov, financovanie jednotlivých činností projektov, alebo etáp. Monitoring je potrebné vykonávať voči stanoveným ukazovateľom špecifických cieľov programu. Výsledky je potrebné tiež spracovať pretože sú súčasťou správ pre vyššie úrovne programov (regionálny monitorovací výbor) a administratívu fondov.

Hodnotenie

Je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom programu. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení. Posudzuje sa hlavne vecná stránka a vzniknuté problémy. Riešenie a prioritných problémov sa posudzuje s použitím kritérií voči stanoveným ukazovateľom. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie.

Záver

Predložený dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je spracovaný na základe zadania zastupiteľstva obce Lenka. Po jeho odsúhlasení sa stane záväzným programom rozvoja obce. Jeho ďalšou fázou je vytvorenie organizácie a manažmentu pre postupné zabezpečenie cieľov a ich opatrení na základe kvalitných projektov, získaných finančných zdrojov na ich realizáciu a spolupráce s partnermi programu.

Dotazník poslancov

Osúhlasenie cieľov a stanovenie priorít
(hodnoty: dôležité 1, priemerné 2, nízka 3)

1. Riešenie životného prostredia

1.1. Riešenie odpadového hospodárstva

1.1.1 Triedenie odpadu

1.1.2 Vytvorenie obecnej kompostárne

1.1.3 Zhodnocovanie biomasy pre alternatívne zdroje

1.2. Podpora využitia krajiny a kultúrneho dedičstva

1.2.1 Skultúrnenie obce

1.2.2 Úprava voľných plôch v obci

1.2.3. Úprava potoka v obecnom parku

1.2.4. Začlenenie územia do projektu agroturistiky

2. Zlepšenie základnej infraštruktúry

2.1. Zlepšenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti

2.1.1. Príprava priestorov a zriadenie zdravotného strediska

2.2. Zlepšenie podmienok pre vzdel., kultúru a šport

2.2.1 Vysporiadanie vlastníckych vzťahov

2.2.2 Podpora vzdelávacím aktivitám

2.2.3 Vybudovanie obecného parku

2.2.2 Zlepšenie podmienok pre kultúru a šport

2.2.2.1 Rekonštrukcia OcU

2.2.2.2 Zriadenie klubu dôchodcov

2.2.2.3 Dobudovanie klubu mládeže

2.2.2.4 Podpora kultúrnych aktivít v obci

2.2.2.5 Vybudovanie detského ihriska

2.2.3 Zlepšenie podmienok pre šport

2.2.3.1 Vybudovanie viacúčelového ihriska

2.2.3.2 Podpora športových aktivít

2.2.3.3 Podpora dobrovoľného hasičského zboru

2.3. Zlepšenie, informačnej a miestnej infraštruktúry

2.3.1 Obnova a úprava miestnych komunikácií

2.3.2 Vytvorenie parkovacích plôch

2.3.3. Zavedenie internetu do obce

2.3.4. Zlepšenie signálu mobilných operátorov

2.3.5 Rekonštrukcia kaštieľa

3. Podpora malého a stredného podnikania

3.1. Spolupráca a komunikácia s podnikateľmi

3.1.1 Tvorba informačných zdrojov o obci

3.1.1.1 Publikovanie informácií o obci na internete

3.1.2. Tvorba partnerstiev s podnik. pri riešení rozvoja obce

3.1.2.2. Vyhľadávanie zájemcov o podnikanie

3.2. Využitie potencionálu pre agroturistiky

3.2.1 Podpora tradičného poľnohospodárstva
pre rozvoj agroturistiky

3.3.1 Rozvoj cezhraničnej spolupráce